

Brusel 4. června 2026
(OR. en)

10117/26

ECOFIN 727
UEM 205
SOC 315
EMPL 144
COMPET 674
ENV 617
EDUC 199
ENER 316
JAI 728
GENDER 55
JEUN 96
SAN 392
ECB
EIB

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	3. června 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 202 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Bulharska

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 202 final.

Příloha: COM(2026) 202 final

V Bruselu dne 3.6.2026
COM(2026) 202 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

**k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové
politice Bulharska**

{SWD(2026) 202 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Bulharska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/9799 ⁽¹⁾, a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení rovněž stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU). Evropský semestr sestává zejména z definování doporučení pro jednotlivé země a z dohledu nad jejich prováděním.
- (2) Dne 16. července 2025 Komise přijala návrh nařízení, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽²⁾. Cílem návrhu

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>)

² Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 – COM/2025/565 final. Navrhované nařízení je v současné době předmětem jednání se spolunormotvůrci.

je zvýšit účinnost financování Unie omezením roztržitosti finanční architektury a podpořit členské státy při koordinaci hospodářské politiky v souladu s článkem 175.

- (3) Dne 25. listopadu 2025 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování 2026, v níž není Bulharsko uvedeno jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁽³⁾ dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti, jakož i doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.
- (4) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a bezpečnosti. Evropský semestr je sladěn s Kompasem konkurenceschopnosti, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.
- (5) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik i v roce 2026 probíhá souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, které je nyní ve své závěrečné fázi⁽⁴⁾. Plány pro oživení a odolnost spolu s financováním politiky soudržnosti měly zásadní význam pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru, neboť tyto plány musely účinně řešit všechny problémy zjištěné v kontextu evropského semestru – nebo jejich významnou část – uvedené v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních cyklech, přičemž programy financované z evropské politiky soudržnosti musely zohlednit doporučení pro jednotlivé země. S blížícím se koncem platnosti Nástroje pro oživení a odolnost je i nadále nezbytné udržet reformy a investice podporované a prováděné v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, zejména ty, které přispívají k řešení problémů uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.
- (6) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Bulharsku pro rok 2026. Posoudila pokrok, který Bulharsko učinilo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Bulharsko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Bulharsko čelí. Posoudila rovněž pokrok Bulharska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (7) Dne 20. června 2025 přijala Rada po posouzení a na doporučení Komise doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Bulharska⁽⁵⁾. Plán se vztahuje na období 2025 až 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let.

³ Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁵ Doporučení Rady, ze dne 20. června 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Bulharska (Úř. věst. C, C/2025/3700, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3700/oj>).

Rada doporučila následující maximální tempa růstu čistých výdajů: 6,2 % v roce 2025, 4,9 % v roce 2026, 4,4 % v roce 2027 a 4,0 % v roce 2028, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu počítanému s ohledem na výchozí rok 2024 ve výši 6,2 % v roce 2025, 11,4 % v roce 2026, 16,3 % v roce 2027 a 21 % v roce 2028.

- (8) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy, aby požádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu⁽⁶⁾ a Evropská rada tento návrh dne 6. března 2025 uvítala. Na základě žádosti Bulharska přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Bulharsku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů⁽⁷⁾. Období, kdy je aktivována národní úniková doložka (2025–2028), umožňuje Bulharsku změnit priority výdajů vládních institucí nebo zvýšit příjmy těchto institucí tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu ve střednědobém horizontu neohrožovaly fiskální udržitelnost.
- (9) Dne 30. dubna 2026 předložilo Bulharsko svou roční zprávu o pokroku 2026⁽⁸⁾, pokud jde o dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy vymezené v jemu určených doporučeních v rámci evropského semestru. Nebyly však poskytnuty žádné fiskální údaje pro rok 2026. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Bulharsko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.
- (10) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 3,1 % a inflace měřená HISC dosáhla 3,5 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 2,5 % a v roce 2027 o 2,2 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 4,2 % a v roce 2027 na úrovni 2,6 %.
- (11) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem⁽⁹⁾ se schodek veřejných financí Bulharska zvýšil ze 3 % HDP v roce 2024 na 3,5 % HDP v roce 2025. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především zvýšení platů ve veřejném sektoru, zejména v oblasti obrany a bezpečnosti, zvýšení sociálních výdajů, včetně automatické valorizace důchodů, a investiční dotace v podniku Bulgarian Energy Holding. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 4,1 % HDP v roce 2026 a 4,3 % HDP v roce 2027. Zvýšení v letech 2026 a 2027 odráží především pokračující strukturální nárůst mezd ve veřejném sektoru a sociálních dávek při absenci kompenzačních opatření.

⁶ Sdělení Komise o zohlednění zvýšených výdajů na obranu v rámci Paktu o stabilitě a růstu ze dne 19. března 2025, C(2025) 2000 final.

⁷ Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Bulharsku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky), Úř. věst. C, C/2025/3961, 20.8.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/3961/oj>.

⁸ Roční zprávy o pokroku z roku 2026 jsou k dispozici zde: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁹ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

- (12) Na základě odhadů Komise se předpokládá, že nastavení fiskální politiky⁽¹⁰⁾, které zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních zdrojů i z prostředků EU, bylo v roce 2025 expanzivní v rozsahu 2,3 % HDP. Očekává se, že v roce 2026 bude expanzivní v rozsahu 1,0 % HDP a v roce 2027 restriktivní v rozsahu 1,6 % HDP.
- (13) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem⁽¹¹⁾ se bulharský veřejný dluh zvýšil z 23,8 % HDP na konci roku 2024 na 29,9 % HDP na konci roku 2025. Zvýšení míry zadlužení v roce 2025 odráží především kapitálové injekce do podniku Bulgarian Energy Holding a Bulharské rozvojové banky. Na základě politických opatření známých k datu uzávěrky prognózy předpokládá prognóza Komise z jara 2026, že poměr dluhu k HDP se do konce roku 2026 zvýší na 32,3 % a do konce roku 2027 dále vzroste na 35,5 %.
- (14) Na základě údajů Eurostatu⁽¹²⁾ činily v roce 2025 celkové výdaje vládních institucí Bulharska na obranu 1,9 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2026 se v roce 2026 předpokládá stejná úroveň. To odpovídá nárůstu o 0,6 procentního bodu HDP oproti referenčnímu roku 2024.
- (15) Unie nadále čelí riziku narušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, což ještě zhoršuje geopolitické napětí, jež ovlivňuje globální trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že rozsáhlá a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neúčinná. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 přijalo Bulharsko opatření fiskální politiky ke zmírnění dopadu vysokých cen energií na domácnosti a podniky⁽¹³⁾. Patří mezi ně cílená měsíční podpora pro nízkopříjmové skupiny do června 2026 a cílené dotace pro dopravce v osobní dopravě obsluhující malá sídla do roku 2026. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že fiskální náklady na tato opatření budou v roce 2026 činit méně než 0,1 % HDP. Podle odhadů Komise by v případě, že by tato opatření zůstala v platnosti do konce roku 2026, jejich fiskální náklady v roce 2026 činily 0,1 % HDP.
- (16) Podle výpočtů Komise vzrostly čisté výdaje v Bulharsku v roce 2025 o 12,3 %. Tempo růstu čistých výdajů v roce 2025 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, což odpovídá odchylce 2,1 % HDP v ročním vyjádření. Při zohlednění flexibility pro vyšší výdaje na obranu, kterou umožňuje národní úniková doložka, činí kumulativní odchylka čistých výdajů 1,4 % HDP.
- (17) Na základě výpočtů Komise se předpokládá, že čisté výdaje v Bulharsku vzrostou o 5,5 % v roce 2026 a kumulativně v letech 2025 a 2026 o 18,5 %. Předpokládané tempo růstu čistých výdajů v roce 2026 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, což odpovídá odchylce 0,2 % HDP v ročním vyjádření. Při zohlednění celého období let 2025 a 2026 je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž vyšší než doporučené maximální tempo růstu a odpovídá odchylce 2,2 % HDP v kumulativním vyjádření. Při zohlednění flexibility pro vyšší výdaje na obranu,

¹⁰ Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskrétní opatření na straně příjmů a včetně výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

¹¹ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

¹² Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG).

¹³ To odráží situaci k datu uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. květen 2026).

kteřou umožňuje národní úniková doložka, činí předpokládaná kumulativní odchylka čistých výdajů při zohlednění celého období let 2025 a 2026 dohromady 1,6 % HDP.

- (18) Dne 3. června 2026 přijala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU⁽¹⁴⁾. Tato zpráva posoudila situaci Bulharska z hlediska kritéria schodku. V roce 2025 byl schodek nižší než 3 % HDP, pokud se zohlední zvyšování výdajů na obranu od roku 2024 podle národní únikové doložky pro vyšší výdaje na obranu. Na základě prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že schodek v roce 2026 překročí referenční hodnotu 3 % HDP, a to i po zohlednění nárůstu výdajů na obranu od roku 2024. Zpráva dospěla k závěru, že s přihlédnutím ke všem rozhodujícím faktorům Bulharsko nespĺňuje kritérium schodku. Na jejím základě a po zvážení stanoviska Hospodářského a finančního výboru zřizovaného podle čl. 126 odst. 4 Smlouvy o fungování EU Komise navrhla zahájit postup při nadměrném schodku tím, že navrhne Radě přijmout rozhodnutí podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy o fungování EU o existenci nadměrného schodku v roce 2026 v důsledku nedodržení kritéria schodku. Dne [DATUM] přijala Rada takové rozhodnutí pro Bulharsko⁽¹⁵⁾ spolu s doporučením⁽¹⁶⁾ podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU s cílem odstranit nadměrný schodek.
- (19) Bulharsko čelí dvojí výzvě, a to zajistit udržitelnost svých veřejných financí a zároveň zlepšit spravedlivost a účinnost svého daňového systému. Jedním z klíčových prvků systému je rovná sazba daně z příjmu ve výši 10 %, která se uplatňuje bez nezdanitelných částek, což vede k regresivnímu rozložení daňového zatížení, takže osoby s vysokými příjmy čelí o něco nižšímu daňovému zatížení než osoby s nízkými příjmy. V posledních letech se zvýšily veřejné výdaje, zejména v oblasti důchodů a mezd ve veřejném sektoru. Tato zvýšení byla často financována spíše prostřednictvím krátkodobých nebo *ad hoc* opatření než stabilních strukturálních opatření. To snížilo předvídatelnost fiskální politiky a zvýšilo fiskální rizika, zejména s tím, jak se objevují další strukturální tlaky na výdaje. Do budoucna se očekává, že klíčovou roli bude hrát demografický vývoj. Stárnutí obyvatelstva bude vytvářet trvalý tlak na sociální výdaje, zejména na důchody a zdravotní péči, které navíc čelí problémům s přiměřeností. Současně je pravděpodobné, že dodatečné výdaje spojené s posilováním vnitrostátních a kolektivních obranných kapacit dále zvýší tlak na veřejné finance. Pokud nedojde k úpravám politiky, bude v důsledku těchto faktorů obtížnější udržet fiskální disciplínu. Bulharsko se rovněž potýká s přetrvávajícími strukturálními problémy na straně příjmů. Daňové příjmy vyjádřené jako podíl na HDP jsou stále výrazně pod průměrem EU, což omezuje schopnost země financovat veřejné služby a investice. Výběr příjmů je dále oslaben vysokou mírou daňových nedoplatků. Bulharsko má navíc jednu z největších odhadovaných stínových ekonomik v Evropské unii, což oslabuje dodržování daňových předpisů a omezuje jeho příjmovou kapacitu.
- (20) Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění nástrojů financování Unie, jakož i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné do procesu systematicky, smysluplně a včas zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

¹⁴ Zpráva Komise vypracovaná v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, 3.6.2026, COM(2026) 302 final.

¹⁵ Rozhodnutí Rady (EU) 2026/[vložit Úř. věst.] ze dne [DATUM] o existenci nadměrného schodku v Bulharsku (Úř. věst. [vložit příslušné odkazy na Úřední věstník]).

¹⁶ Doporučení Rady s cílem odstranit nadměrný schodek v Bulharsku, přijaté dne [DATUM]. Všechny dokumenty týkající se postupu při nadměrném schodku Bulharska jsou k dispozici na této internetové stránce: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Bulgaria_en.

- (21) Provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS) v Bulharsku dosahuje dobrého pokroku, zejména pokud jde o výběr projektů. Je důležité zvýšit úsilí o zajištění rychlé realizace vybraných projektů a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Bulharsko zároveň musí urychlit provádění Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), neboť prostředky mají být vyplaceny do konce roku 2026. Je nezbytné zajistit, aby nové investice, které Bulharsko určilo ve svém přezkumu politiky soudržnosti v polovině období, zejména ty, které souvisejí s pěti prioritami uvedenými v nařízení o přezkumu v polovině období ⁽¹⁷⁾, byly rychle a účinně využity.
- (22) Bulharsko čelí několika výzvám souvisejícím s fungováním veřejné správy a správou na nižší než celostátní úrovni, digitalizací veřejných služeb, rámcem pro spravedlnost a bojem proti korupci, zadáváním veřejných zakázek a kvalitou právních předpisů, úrovní výzkumu a inovací, dekarbonizací energetického systému a průmyslu, energetickou chudobou, dopravou a konektivitou, odolností vůči změně klimatu, nedostatkem pracovních sil a dovedností, sociálním začleňováním a zdravotní péčí.
- (23) Veřejná správa se i nadále potýká s kapacitními omezeními, zejména na nižší než celostátní úrovni, a zdá se, že je třeba vyvinout další úsilí, aby splnila očekávání občanů a podniků. Bulharsko má nejnižší podíl státních úředníků účastnících se vzdělávání dospělých, což brání rozvoji dovedností jak na celostátní, tak na nižší než celostátní úrovni. Kromě toho se obce stále potýkají s přetrvávajícími obtížemi při získávání a udržení kvalifikovaných odborníků pro provádění iniciativ a projektů financovaných EU, což představuje problém při správě finančních prostředků EU. Roztříštěnost procesů správy a plánování na nižší než celostátní úrovni představuje další omezení pro účinné řízení projektů financovaných EU, jakož i pro sladění priorit v rámci širší územní strategie. Byly zpřístupněny další digitální veřejné služby, které podniky a občané pravidelně využívají, avšak příležitosti, které digitální infrastruktura státní správy nabízí, nejsou plně využívány kvůli vysoké administrativní složitosti a nízké uživatelské vstřícnosti. Klíčovými prioritami pro odstranění těchto nedostatků zůstává zajištění interoperability mezi jednotlivými úrovněmi státní správy, zjednodušení a digitalizace vnitřních pracovních postupů a rozšíření poskytování komplexních veřejných služeb online. Pokračuje úsilí o zjednodušení regulace, zlepšení regulačních nástrojů a snížení administrativní zátěže, ale jeho dopad zatím nepřinesl hmatatelné výsledky. Regulační a administrativní překážky jednotného trhu ovlivňují obchod se zbožím uvnitř Evropského hospodářského prostoru (včetně přeshraničních logistických řetězců), jakož i poskytování odborných služeb a zakládání podniků.
- (24) Klíčem k zachování stabilního a předvídatelného hospodářského prostředí založeného na zásadách právního státu zůstává nadále posílení stíhání korupce. Bulharsko dosud nedosáhlo dobrých výsledků v oblasti vyšetřování a stíhání korupce, zejména v případech korupce na vysoké úrovni. Právní rámec upravující činnost protikorupční komise, který byl zaveden v roce 2023, nezajistil politickou nezávislost tohoto orgánu a byl zrušen v roce 2026, než mohlo být jmenováno nové vedení protikorupční komise. Bulharsko podniklo přípravné kroky v souvislosti s revidováním

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období

protikorupčním zákonem, ale dosud nebyl přijat parlamentem. Nezávislost a účinné fungování Nejvyšší soudní rady jakožto samosprávného orgánu soudnictví jsou navíc zásadní pro řádné fungování soudů i státního zastupitelství, zejména v případech korupce na vysoké úrovni. Nejvyšší soudní rada funguje od roku 2022 se skončeným mandátem, což má negativní dopad na její legitimitu a brání jí ve výkonu některých funkcí, například jmenování nového nejvyššího státního zástupce. Vzhledem k vedoucí roli státního zastupitelství při vyšetřování trestných činů může řešení nedostatků souvisejících s fungováním Nejvyšší soudní rady dále podpořit protikorupční úsilí v zemi.

- (25) Strukturální nedostatky ve správě a provádění veřejných zakázek nadále omezují konkurenceschopnost. Rostoucí podíl přímo zadaných zakázek a řízení s jediným uchazečem, stejně jako značný počet neúspěšných nebo zrušených zakázek, odrazuje od účasti a oslabuje důvěru a vnímání spravedlnosti ze strany podniků. Ačkoli byla v rámci plánu pro oživení a odolnost provedena některá procesní zlepšení, k řešení strukturálních problémů je zapotřebí další přezkum struktury řízení, posílení záruk a spolupráce mezi orgány pro zadávání veřejných zakázek a zvýšení kapacity a odbornosti příslušných agentur. Bulharsko podniklo některé kroky k obnovení mandátů určitých regulačních orgánů, obavy o jejich nezávislost však zůstávají nevyřešeny. Kvalitě jejich regulačních výstupů brání omezené zdroje a nepatřičný politický vliv. Přetrvávají nedostatečné záruky nezávislosti regulačních orgánů na účastnících trhu, zejména v odvětvích, jako je energetika, kde mají významný vliv státní podniky. Pokud jde o soudnictví, přetrvávají obavy ohledně fungování inspektorátu Nejvyšší soudní rady a rizika politického ovlivňování, neboť jeho mandát skončil v roce 2020, aniž by byl obnoven.
- (26) Bulharský systém výzkumu a inovací se nadále potýká s významnými problémy, přičemž nízké veřejné a soukromé investice do výzkumu a vývoje jsou výrazně pod průměrem EU a roztržitěné institucionální prostředí omezuje účinnost, jak je uvedeno ve zprávě nástroje na podporu politiky. Navzdory pokroku ve správním rámci, mimo jiné díky přijetí zákona o výzkumu a inovacích a zřízení Rady pro inovace a výzkum, je i nadále nutné důsledné a jasné provádění. Kromě toho zůstávají nejasné institucionální mandáty pro výzkumné organizace a vysokoškolské instituce, přičemž výzkumné činnosti jsou přespříliš soustředěny v regionu hlavního města, což prohlubuje regionální rozdíly. Komericializaci výsledků výzkumu brání slabé vazby mezi akademickou obcí a podniky, jakož i méně rozvinutý ekosystém pro přenos technologií. Zatímco fondy politiky soudržnosti podporují nové centrum pro přenos technologií a digitální transformace malých a středních podniků se postupně zlepšuje, ke zvýšení dopadu inovací je třeba navýšit veřejné a soukromé investice do výzkumu a vývoje spolu s jasnějšími institucionálními mandáty a posílenými mechanismy komercializace.
- (27) Bulharské velkoobchodní ceny elektřiny patří i nadále k nejvyšším v EU. Přestože bylo dosaženo určitého pokroku ve snižování závislosti na fosilních palivech při výrobě elektřiny, a to díky postupnému ukončování smluv o nákupu elektřiny a povinnosti veřejné služby přímo podporujících uhelné elektrárny, je elektrizační soustava v Bulharsku při uspokojování poptávky i nadále závislá na těchto elektrárnách. Významné rozšíření kapacit na výrobu solární energie nebylo doprovázeno odpovídajícím rozšířením kapacit větrné energie na pevnině nebo na moři, a to navzdory potenciálu, který v Bulharsku existuje. Očekávané nasazení velkých kapacit ukládání v bateriích může ve spojení s posílením distribučních sítí, které potřebují modernizaci a dodatečnou kapacitu, umožnit flexibilnější a

dekarbonizovanější dodávky elektřiny. Zlepšení flexibility poptávky umožní, aby maloobchodní ceny pro domácnosti lépe reagovaly na velkoobchodní cenové signály, a další rozvoj inteligentního měření. Flexibilní nabídka a poptávka jsou nezbytné pro snížení závislosti na fosilních palivech a dekarbonizaci elektrizační soustavy, což povede k dostupnějším cenám elektřiny s dodatečnou výrobou energie z obnovitelných zdrojů / nízkouhlíkovou výrobou a ke zlepšeným sítím. Bulharský energetický holding, který zahrnuje bulharské státní podniky v oblasti nízkouhlíkové výroby (jaderná a hydroelektrická energie), aktiva v oblasti fosilních paliv (uhelné elektrárny a těžba uhlí, jakož i aktiva v oblasti zemního plynu) a regulovaná aktiva – provozovatele přenosových soustav (PPS), potřebuje reformu, aby se zvýšila jeho transparentnost a rozptýlily obavy z křížového subvencování uhelných aktiv. Tato reforma by rovněž přispěla ke snížení závislosti na fosilních palivech a umožnila by regulovaným aktivům – zejména provozovatelům elektroenergetických přenosových soustav – soustředit se na svou hlavní činnost.

- (28) Systémy dálkového vytápění v Bulharsku jsou nadále závislé na zemním plynu a uhlí. Ačkoli bylo dosaženo pokroku při postupném ukončování dotací na fosilní paliva pro výrobu elektřiny, dotace směřující do dálkového vytápění, jejichž postupné ukončení není do roku 2030 plánováno, zůstávají neřešeny. Za prioritu pro postupné ukončení by mohly být považovány dotace na fosilní paliva, které se nezaměřují na energetickou chudobu ani neřeší skutečné problémy týkající se energetické bezpečnosti, brání elektrifikaci a nejsou nezbytné pro konkurenceschopnost průmyslu. Výkupní ceny pro zařízení kombinované výroby tepla a elektřiny zásobující síť dálkového vytápění prodlužují ekonomickou životaschopnost výroby tepla z fosilních paliv a oddalují modernizaci výrobních a síťových zařízení na úroveň vysoké účinnosti. Reforma těchto cen by uvolnila fiskální prostor, který by mohl být přeměrován na dekarbonizaci dálkového vytápění a cílenou podporu domácností trpících energetickou chudobou.
- (29) Energetická chudoba zůstává v Bulharsku strukturálním problémem, který je způsoben nedostatkem podpůrných mechanismů zaměřených na nejpotřebnější osoby, což vede k tomu, že podíl osob, které nejsou schopny dostatečně vytápět své domovy, výrazně převyšuje průměr EU. Zatímco podpora se v současné době zaměřuje na rozsáhlá opatření, jako jsou všeobecně nízké regulované maloobchodní ceny elektřiny a výkupní ceny pro zařízení kombinované výroby tepla a elektřiny zásobující síť dálkového vytápění, cílená pomoc stále zaostává. Toto neúčinné využívání fiskálních zdrojů vystavuje nejzranitelnější domácnosti riziku, což zdůrazňuje potřebu řešit energetickou chudobu navrhováním vhodných a cílených politických opatření.
- (30) Navzdory omezenému pokroku při zvyšování energetické účinnosti v průmyslu je další snižování spotřeby energie průmyslovými uživateli i nadále nanejvýš důležité, neboť energetická náročnost bulharského zpracovatelského průmyslu patří i nadále mezi čtyři nejvyšší v Unii. Významný podíl průmyslových emisí skleníkových plynů (45 % oproti průměru EU, který činí 35 %) navíc pochází z procesů nesouvisejících s energetikou, což zdůrazňuje potřebu komplexních dekarbonizačních opatření nad rámec samotné energetické účinnosti. Urychlení dekarbonizace průmyslu – zejména v odvětvích zpracovatelského průmyslu s vysokými emisemi – by přispělo ke zvýšení konkurenceschopnosti a zároveň ke snížení závislosti na zdrojích a energii s vysokými emisemi skleníkových plynů.
- (31) Doprava i v roce 2023 patří v Bulharsku k odvětvím s nejvyššími emisemi skleníkových plynů, zatímco využívání elektrických vozidel zůstává výrazně pod průměrem EU, a to ve výši 0,56 % v roce 2024. Zavádění dobíjecí infrastruktury je

pomalé, přičemž do roku 2030 bude zavedeno méně než 15 % povinné infrastruktury pro elektrické dobíjení. Nedostatečná infrastruktura veřejné dopravy vede k problémům s konektivitou, zejména v severním regionu. Je třeba přijmout další opatření k urychlení investic do infrastruktury ve veřejné dopravě, modernizovat železniční infrastrukturu, včetně elektrifikace řízení železničního provozu (ERTMS), a rozšířit dobíjecí infrastruktury pro elektrická vozidla a zároveň účinně prosazovat opatření v oblasti bezpečnosti silničního provozu a zlepšit propojení severního regionu a přeshraniční propojení dokončením sítě TEN-T.

- (32) Bulharsko je i nadále zranitelné vůči rostoucím klimatickým rizikům (zejména povodním, suchu a klesajícím hladinám vody), která představují výzvu pro hospodářskou a společenskou odolnost země. Změna klimatu odhaluje vysokou zranitelnost dopravní infrastruktury. Vodohospodářská infrastruktura je stále nedostatečně rozvinutá, přičemž ztráty jsou velmi vysoké a čištění odpadních vod je hluboko pod požadavky EU, což poukazuje na přetrvávající nedostatky v oblasti vodního hospodářství a nakládání s odpady. Vnitrostátní rámec pro přizpůsobení se změně klimatu poskytuje základ pro opatření, ale jeho provádění je i nadále nerovnoměrné v důsledku roztržité správy v oblasti klimatu a širších institucionálních nedostatků, včetně neexistence povinného posouzení rizik souvisejících se změnou klimatu. Další opatření, včetně některých opatření podporovaných politikou soudržnosti, jsou zaměřena na zlepšení vodohospodářské infrastruktury a infrastruktury pro nakládání s odpady a posílení odolnosti vůči změně klimatu. Investice však zůstávají pod průměrem EU a využívání přírodně blízkých řešení a pojistného krytí rizik souvisejících s klimatem zůstává omezené, což omezuje udržitelné využívání zdrojů a celkovou odolnost, včetně odolnosti mořských ekosystémů.
- (33) Vzhledem k zásadní úloze lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členským státům, aby urychleně přijaly opatření k řešení strukturálních problémů souvisejících s lidským kapitálem v oblasti dovedností a vzdělávání, které brání konkurenceschopnosti. Doporučení pro jednotlivé země na rok 2026 určená Bulharsku mohou přispět k provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii.
- (34) Slabé výsledky Bulharska v oblasti základních dovedností odhalují strukturální problémy, které omezují rozvoj lidského kapitálu a konkurenceschopnost. Přibližně polovina patnáctiletých Bulharů nedosahuje minimální úrovně základních dovedností, což je přibližně dvojnásobek průměru EU. Nedostatečné výsledky souvisejí s problémy ve školních osnovách a s kvalitou výuky. Nedostatečně se využívají přístupy založené na kompetencích a soustředěné na účastníky vzdělávání, přičemž zaměření na rozvoj základních dovedností a na kompetence v oblasti STEM je příliš malé. Účast na předškolním vzdělávání a péči je stále nízká a nerovnoměrná, což omezuje výuku v raném věku a prohlubuje nerovnosti. Obzvláště postižené jsou znevýhodněné skupiny, včetně romských dětí. Bulharské vysokoškolské vzdělávání se stále potýká se značnými problémy při rozvoji vysoce kvalifikovaných talentů, zejména v oborech STEM, což má dopad na produktivitu a inovace. Kvalita výuky nadále trpí nedostatkem učitelů, zejména v oborech STEM, nedostatečnými a necílenými možnostmi profesního rozvoje, jakož i slabou vazbou mezi výkonem a mzdou.
- (35) Bulharský trh práce byl i v roce 2025 nadále napjatý, přičemž míra zaměstnanosti se zvýšila na 77 %, což je mírně nad průměrem EU. Zároveň již čtvrtý rok po sobě klesala celková zaměstnanost v souladu s širšími demografickými trendy, zatímco nezaměstnanost zůstala na historickém minimu 3,5 %. Nedostatek pracovních sil

přetrvával i přes určité známky slabší poptávky, přičemž zaměstnavatelé stále hlásí potřebu více než 230 000 dalších pracovníků. Přetrvávají výrazné regionální nerovnosti, přičemž rozdíly v zaměstnanosti mezi regiony s nejlepšími a nejhorsími výsledky dosahují více než deseti procentních bodů. Podíl mladých lidí, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání a odborné přípravy, byl ve srovnání s průměrem EU nadále vysoký, zejména u osob se zdravotním postižením a Romů. Výsledky na trhu práce byly stále nerovnoměrné také u zranitelných skupin: rozdíl v zaměstnanosti osob se zdravotním postižením byl stále velký a navzdory značnému pokroku v posledních letech zaměstnanost Romů nadále zaostávala za celostátním průměrem, zatímco podíl osob, které nejsou zaměstnány ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, byl mezi mladými Romy i nadále 46 %.

- (36) Nedostatek kvalifikovaných pracovníků nadále brzdí konkurenceschopnost. Ačkoli se podíl osob s alespoň základními digitálními dovednostmi v roce 2025 zvýšil, zůstal hluboko pod průměrem EU, což omezuje výkonnost trhu práce a přístup k on-line službám a zároveň hrozí širšími sociálními a regionálními rozdíly. Podíl odborníků na informační a komunikační technologie je nadále rovněž poměrně nízký a využívání umělé inteligence v podnicích bylo stále nevelké. Navzdory probíhajícímu zavádění reformy odborného vzdělávání a přípravy a poměrně vysoké účasti na vyšším sekundárním odborném vzdělávání a přípravě má přetrvávající nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi i nadále negativní dopad na výsledky, neboť míra zaměstnanosti absolventů odborného vzdělávání a přípravy zůstává výrazně pod průměrem EU a není dostatečně sladěna s poptávkou na trhu práce. Bulharsko nadále výrazně zaostává za průměrem EU, pokud jde o míru účasti dospělých na vzdělávání, včetně zaměstnaných dospělých. Řešení těchto výzev by rovněž přispělo ke zlepšení kvality pracovních míst.
- (37) Bulharsko se i nadále potýká se strukturálními problémy souvisejícími se snižováním chudoby, nerovností a sociální ochranou. Systém sociální ochrany byl posílen reformou systému minimálního příjmu doplněnou růstem mezd, což podpořilo příjmy domácností a posílilo finanční základnu sociálního pojištění. Dlouhodobý dopad reformy na přiměřenost a pokrytí je třeba ještě vyhodnotit. Podíl osob ohrožených chudobou se snížil, je však stále vysoký, zejména u zranitelných skupin, což svědčí o omezeném účinku sociálních transferů na snižování chudoby. Míra chudoby pracujících se snížila, ale zůstává nejvyšší v EU. Míra ohrožení chudobou a sociálním vyloučením byla obzvláště vysoká u Romů (78,3 %) a osob se zdravotním postižením (43,8 %), přičemž míra ohrožení chudobou a sociálním vyloučením u dětí zůstává výrazně nad průměrem EU. Přístupnost, cenová dostupnost a kvalita sociálních služeb se zlepšuje díky cíleným reformám souvisejícím s kvalitou a mapováním sociálních služeb, což svědčí o pokroku při přechodu od institucionální ke komunitní a domácí péči. Nicméně potřeby sociálních služeb, zejména v oblasti dlouhodobé péče, jsou stále vysoké a problémy přetrvávají. Rychle stárnoucí populace dále zatěžuje zvýšenou poptávku po péči o seniory a nedostatek zaměstnanců⁽¹⁸⁾.
- (38) Bulharsko se stále potýká s velkými překážkami v přístupu ke zdravotní péči, což má negativní dopad na střední délku života a míru úmrtnosti na příčiny, kterým lze předcházet a které lze léčit. Systém zdravotní péče je i nadále silně zaměřen na nemocnice, přičemž jen velmi nízký podíl výdajů je věnován na ambulantní péči, primární péči a prevenci nemocí, a to navzdory vysokému počtu nemocničních lůžek,

¹⁸ [SWD\(2026\) 122 – Druhá fáze analýzy sociální konvergence zemí na základě Rámce sociální konvergence \(SCF\), 2026.](#)

vysoké míře propouštění z nemocnic a poměrně nízké obsazenosti a průměrné délce pobytu. Platební model motivuje spíše ke standardizované nemocniční léčbě než k péči přizpůsobené individuálním potřebám. Přístup je zároveň dále omezen nedostatkem a nerovnoměrným rozložením zdravotnických pracovníků, zejména zdravotních sester, v souvislosti se stárnutím pracovní síly. Významnou překážkou pro přístup zůstávají rovněž přímé platby, přičemž Bulharsko vykazuje nejvyšší podíl těchto plateb na celkových výdajích na zdravotní péči v EU, spolu s vysokým podílem soukromých výdajů na ambulantní péči. Přístupu ke zdravotní péči dále brání pomalé a nerovnoměrné využívání služeb elektronického zdravotnictví mezi pacienty a zdravotnickými pracovníky.

- (39) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2026 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny na rok 2026, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Bulharska pomáhá doporučení č. 1 provést první, druhé a třetí doporučení týkající se eurozóny, doporučení č. 2 pomáhá provést čtvrté doporučení týkající se eurozóny, doporučení č. 3 pomáhá provést sedmé a deváté doporučení týkající se eurozóny, doporučení č. 4 pomáhá provádět sedmé doporučení týkající se eurozóny a doporučení č. 5 pomáhá provést páté doporučení týkající se eurozóny.

DOPORUČUJE Bulharsku v letech 2026 a 2027:

1. Dodržovat maximální tempo růstu čistých výdajů doporučené Radou dne [datum] s cílem odstranit nadměrný schodek za současného využití flexibility umožněné národní únikovou doložkou pro vyšší výdaje na obranu. Posílit výdaje na obranu a připravenost a zároveň zajistit účinnost výdajů a postupně upravit rozpočet tak, aby udržel strukturálně vyšší výdaje na obranu. Zajistit, aby veškerá opatření přijatá ke zmírnění dopadů zvýšení cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly současně slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU. Přijmout opatření k řešení šedé ekonomiky, mimo jiné omezením motivace k neúplnému vykazování a opomíjení příjmů, a zlepšit spravedlivost daňového systému. Posílit výběr daní, mimo jiné zlepšením vymáhání nedoplatků, podporou dodržování daňových předpisů a rozšířením příjmové základny.
2. Zajistit kontinuitu reforem a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Zintenzivnit úsilí o provádění programů politiky soudržnosti a případně vycházet z přerozdělení prostředků na strategické priority a flexibilitu v rámci přezkumu rámce politiky soudržnosti v polovině období.
3. Zlepšit fungování veřejné správy, zejména na nižší než celostátní úrovni, zjednodušením regulace a zlepšením regulačních nástrojů; zefektivněním a digitalizací pracovních postupů a služeb, zvýšením interoperability mezi jednotlivými úrovněmi veřejné správy a dalším rozvojem souboru dovedností úředníků. Zlepšit účinnost protikorupčních opatření, zejména v případech korupce na vysoké úrovni, mimo jiné posílením nezávislosti a účinného fungování Nejvyšší soudní rady. Zlepšit kvalitu a účinnost zadávacích řízení a posílit nezávislost a fungování regulačních orgánů. Zvýšit dopad a efektivitu veřejných investic do výzkumu a vývoje.

4. Dále dekarbonizovat elektrizační soustavu a snížit závislost na výrobě elektřiny z fosilních paliv, mimo jiné podporou zavádění výroby větrné energie na pevnině a na moři, umožněním zvýšení pružnosti nabídky a poptávky, modernizací infrastruktury elektrické sítě na úrovni distribuce a reformou správy a řízení státních společností v odvětví energetiky s cílem zvýšit transparentnost. Podporovat modernizaci systémů dálkového vytápění postupným rušením dotací na fosilní paliva. Řešit energetickou chudobu prostřednictvím cílených opatření. Podporovat dekarbonizaci průmyslu. Podporovat zavádění čisté městské, veřejné a železniční dopravy, mimo jiné urychlením investic do rozvoje potřebné infrastruktury a konektivity v severním regionu. Zlepšit odolnost vůči klimatu, vodohospodářskou odolnost a nakládání s odpady.
5. Posílit výuku a učení založené na kompetencích. Dále zlepšovat kvalitu výuky prostřednictvím počátečního a vzdělávání učitelů založeného na potřebách. Zlepšit kvalitu a inkluzivnost vzdělávání a odborné přípravy a jejich relevantnost pro trh práce. Zvýšit zaměstnanost nedostatečně zastoupených skupin. Posílit získávání dovedností, včetně vzdělávání dospělých, s cílem zvýšit konkurenceschopnost. Zabývat se sociálním začleněním pomocí zlepšení přístupu k lépe integrovaným službám zaměstnanosti a sociálním službám, komunitní dlouhodobé péči a účinnější podpoře minimálního příjmu. Posílit účinnost a dostupnost systému zdravotní péče, mimo jiné přesunem zdrojů z nemocniční na ambulantní péči, snížením přímých plateb a řešením nedostatku a nerovnoměrného rozložení zdravotnických pracovníků v celé zemi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*